

סנהדרין פג

עניין: בגדי כהונה

משך חכמה שמות כח, מ

שלימות וכבוד. והנה בגדים אלו³ יהיו בהיותם כבוד, אבל על המכנסים (פסוק מב) בלבשו אותם אינם בגדי כבוד, אולם בהעדרם הוא פחיתות⁴. לכן כתב מיתה על המכנסים⁵, שאם לא ילבש אותם יהיה פחיתות וחייב מיתה. וזה כדברי הר"י דאורליינז בסנהדרין (פג, ב) בתוספות⁶ ובזבחים דף יז, ב⁷, וחייב על ביאה ריקנית באהל מועד בלי מכנסים. אבל על שאר בגדי כהונה אינו חייב בחסרונם, רק על עבודה משום זרות ד'אין בגדיהם עליהם אין כהונתם עליהם והיו כזרים, ולא על ביאה ריקנית באהל מועד. עיין תוספות סנהדרין פג, א ד"ה ולא משום וכו'⁸ ובתוספות יומא ה, ב ד"ה להביא⁹, ודו"ק.

שמות כט, ט

וְהַגִּדְתָּ אֹתָם אֶבְנֵי אֹהֶל וְכִנּוֹי וְחִבְשֹׁתַי לָהֶם מִגִּבְעַת וְהִיתָה לָהֶם כֹּהֵנָה לְחֻקַּת עוֹלָם וּמִלֵּאָה

שמות כח, מ

תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רִקָּם: ׀ וְלִבְנֵי אֹהֶל תַּעֲשֶׂה כֹהֵנֹת וְעֹשֵׂי לָהֶם אֶבְנִים וּמִגִּבְעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתַפְאֶרֶת: ׀ וְהַלְבַּשְׁתָּ

שמות כח, מב-מג

אֹתָם וְכֹהֲנֵי לִי: ׀ וְעֵשֶׂה לָהֶם מְכַנְסֵי־כֹד לְכִסּוֹת בָּשָׂר עָרוֹה מִמִּתְנֵים וְעִד־יָרְכִים יִהְיוּ: ׀ וְהָיוּ עַל־אֹהֶל וְעַל־בְּנָיו בְּבָאָם ׀ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אֹי בְּגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשֶׁרֶת בְּקֹדֶשׁ וְלֹא־יִשְׁאוּ עוֹן וּמָתוּ חֻקַּת עוֹלָם לֹי וְלִזְרָעוֹ אַחֲרָיו: ׀ רַבֵּי כַּמּ ׀ וְזֶה הַדָּבָר

גור אריה שמות כח, מב

וי"ט לאהרן וּבְנָיו וכו'. פירוש, אף על גב דלא מצאנו שיכלול הכתוב בגדי אהרן ובגדי בניו יחד אף בבגדים השונים לשניהם, כגון כתונת ומצנפת ואבנט¹²¹, אפילו הכי כאן צריך לומר דשניהם בכלל, דהרי כתיב אחר כך (פסוק מג) "והיו על אהרן ועל בניו"¹²². והטעם כמו שאמרנו למעלה (אומ טו), דהבגדים שהם לכבוד, כיון דמצאנו דמלבושי כבוד שיש לאהרן אינם שווים למלבושי כבוד של בניו, דהא מעיל ואפוד וציץ וחושן אינם רק לאהרן (יומא עא:), חילק הכתוב ביניהם גם הבגדים השונים לשניהם¹²³. אבל המכנסים שאינם לכבוד, רק לכסות הערוה, בשניהם שוה באהרן ובבניו¹²⁴.

מרדכי גיטין רמז תסא

אין כהן נרצע מעשה צהן שילק מים ע"י ר"ת והקשה לו תלמיד הא שנינו צירושלמי המשתמש צהונה מעל והשיב לו אין צהם קדושה צומן הזה דקי"ל צגדיהם עליהם קדושה עליהם ואי לא לא והקשה א"כ כל מיני קדושה לא ליעבד להו ושחיק ר"ת והשיב ה"ר פטר דנהי דיש צהן קדושה יכול למחול כדאמרין פ"ק דקדושין אין כהן נרצע מפני שנעשה צעל מוס והשתחא צלא הך טעמ' תקשי היאך מצי משתעבד ציה אלא ודאי מצי מחיל והלכך אינטרין לטעמא דצעל מוס דא"כ היה נרצע: בשי"הי פ"ק דצ"מ גבי [שמע מינה] אית

מהר"ם שיק או"ח סי' ס

אמנם אמרתי לישב עפ"י מה ששמעתי ציוי חכמי מפי מקד הגאון ז"ל לישב מה שהקשו על רית המוצא צהנהמיר ומוצא ג"כ צערי קוסי קבית סיק לית שהקשה על רית איד שיעם צכהן ותי שצונן הזה שצין צגדיהן עליהן אין צהנהמיר וכו' והקשו לי דאיכא יתור צגדיהן ושתק רית והשיב רי פטר דשאי מוחילה וציאל מק ז"ל רכונות הרית עם חיצו פטר מלא דוודלי צונן הונקש אין מיעיל מוחילה דהכבוד לדי אצל צונן הזה מיעיל מוחילה ואיכא איש הרנצים קאי על צונן המקדש אצל צונן הזה שפיר יש לוור כדושמע מדברי האחרונים ושוב רחית צהצוצה

רמב"ם ספר המצוות עשה לב

מצוה לב היא שצונו לכבד זרע אהרן לפארם ולנשואם ושנשים מדרגתם מדרגה קודמת וראשונה ואפילו ימאנו לא נשמע מהם, זה כלו הגדלה לאל יתעלה אחר שהוא לקחם ובחרם לעבודתו ולהקריב קרבנותיו. והוא אמרו יתעלה ויתברך שמו וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריב ובא הפירוש וקדשתו לכל דבר שבקדושה לפתוח ראשון ולברך ראשון וליתול מנה יפה ראשון. ולשון ספרי וקדשתו על כרחו לומר כי זה צווי צצטוינו בו ואינו בבחירת הכהן. וכן אמרו קדושים יהיו לאלהיהם על כרחם, והיו קדש